

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Рев-37/03

Бања Лука, 22.6.2004. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Бајић Петра, као председника вијећа, Бајагић Здравка, Гојковић Стаке, Савић Стевана и Томић Биљане, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца К. Е., сина З. из М., кога заступа пуномоћник О. Р., адвокат из Н., против туженог ЗДП "Рудник и термоелектрана" Г., кога заступа пуномоћник С. Р. из Г., ради исплате накнаде за експроприсане некретнине, одлучујући о ревизији тужиоца против рјешења Окружног суда у Т. Гж-315/02 од 16.9.2002. године на сједници одржаној 22.6.2004. године донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизија се уважава, укида се рјешење Окружног суда у Т. Гж-315/02 од 16.9.2002. године и предмет враћа истом суду на поновно суђење.

Образложење

Рјешењем П-77/00 од 26.4.2002. године првостепени суд се огласио ненадлежним да поступа у означеној правној ствари и тужбу одбацио.

Другостепеним рјешењем Окружног суда у Т. Гж-315/02 од 16.9.2002. године жалба тужиоца се одбила и првостепено рјешење потврдило.

Благовремено изјављеном ревизијом тужиоц побија другостепено рјешење због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се нижестепена рјешења укину и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење и да се примјерак ревизије достави надлежном РЈТ ради подношења захтјева за заштиту законитости.

У одговору на ревизију тужени је оспорио наводе ревизије и предложио да се ревизија одбије.

Републички јавни тужиоц се није изјаснио о поднесеној ревизији.

Ревизија је основана.

Првостепеним рјешење, позивом на одредбу члана 16. став 1. и 2. и члана 301. Закона о парничном поступку ("Сл. лист СФРЈ", број 4/77 до 35/91, те "Сл. гласник Р. С.", бр. 17/93, 14/94 и 32/94 – даље: ЗПП), одбачена је као недозвољена тужба зато што је " ова правна ствар ријешена пред надлежним органима у управном поступку". То је рјешење, по жалби тужиоца, потврђено рјешењем другостепеног суда са образложењем да је " првостепени суд правилно примијенио материјално право када се огласио апсолутно ненадлежним за поступање у овој правној ствари, јер да је у поступку установљено да некретнине за које тужиоц тражи накнаду у складу са одредбама Закона о експропријацији ("Сл. лист СРБиХ", 12/87) нису биле обухваћене рјешењем о експропријацији, којим су експроприсане некретнине тужиоцевог оца, нити за те некретнине плаћена накнада, па да стога предмет не спада у надлежност суда.

Правна природа тужбеног захтјева процјењује се према садржини тужбе. У овом случају из садржине тужбе произилази да се ради о имовинско-правном захтјеву, с тим што се, према садржини тужбе, не може разабрати да ли тужиоц тражи накнаду вриједности његових некретнина које су му одузете у редовном поступку – извршене експропријације непокретности његовог оца К. З. или накнаду вриједности тих некретнина по општим прописима грађанског права. У оваквој ситуацији суд је био дужан да од тужиоца затражи да се одређено изјасни по ком основу тражи накнаду тј. да ли из основа експропријације или по општим прописима грађанског права. И у једном и у другом случају тужба се, међутим, није могла одбацивати због недопустивости редовног правног пута. Јер, када се тужбом тражи накнада вриједности некретнине која је одузета тужиоцу, што тужиоц тврди, не може се тужба

одбацили аргументом да је одузимање извршено у поступку експропријације, те да предмет не спада у надлежност суда. О захтјеву који је имовинско правне природе суд мора мериторно одлучити, а чињеницу експропријације мора да узме у обзир као чињеницу која утиче на постојање права које тужиоц тражи.

Питање да ли се поступак треба провести по правилима ванпарничног или по правилима парничног поступка, није питање надлежности и тужба се не може одбацили на основу становишта да ствар спада у ванпарнични поступак.

С обзиром на изложено надлежни судови нису правилно поступили када су у овом случају одбацили тужбу сматрајући погрешно да се ради о спору који је изузет из надлежности редовних судова, ради чега је уважењем ревизије другостепено рјешење ваљало укинути и на основу члана 249. став 1. у вези члана 456. став 2. Закона о парничном поступку ("Сл. гласник Р. С.", бр. 58/03 и 85/03) ријешити као у изреци.

Предсједник вијећа
Петар Бајић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарне
Братић Душанка